

OPĆI PODACI

IME I PREZIME		Silvija Ćurak		
Naziv studija		Poslijediplomski sveučilišni studij Jezikoslovlje		
Matični broj				
Naslov predložene teme	<i>hrv.</i>	Današnji govori u okolici Našica		
	<i>eng.</i>	Contemporary Speech of Našice Region		
Područje/polje/grana		humanističke znanosti, filologija, kroatistika		
Povjerenstvo za prihvaćanje teme doktorskog rada	titula, ime i prezime	ustanova	e-pošta	
	1. prof. dr. sc. Loretana Farkaš	Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku	lfarkas@ffos.hr	
	2. prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić	Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku	kolenic@ffos.hr	
	3. izv. prof. dr. sc. Milica Lukić	Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku	mlukic@ffos.hr	

OCJENA TEME DOKTORSKOG RADA

Slavonski se dijalekt dijeli u nekoliko skupina u odnosu na izgovor glasa *ě*. Jedna je od temeljnih osobina slavonskoga dijalekta da nema ijekavski odraz jata pa prema tome govori slavonskoga dijalekta mogu biti: ikavski, ikavskoijekavski, ekavski, ikavskoekavski i s nezamijenjenim jatom. U znanstvenoj su se literaturi govori s nezamijenjenim jatom obično svrstavali u skupinu s ekavskim izgovorom. Prvi koji su upozorili da se radi o izgovoru nezamijenjenoga jata u Gradištu kod Županje bili su Božidar Finka i Antun Šojat (Finka, Šojat 1973/1975). Naime, jat se u govorima s nezamijenjenim jatom izgovara kao zatvoreno *e* (*ě*), no u izgovoru se čuje i prizvuk glasa *i*: *brěg, měšat, srěda, crěp*. Sličan je izgovor jata, tj. kao zatvoreno *e* zabilježio i Stjepan Sekereš (1982.) u nekoliko mjesta našičkoga kraja. Silvija Ćurak ponovno će nakon Sekerešovih istraživanja šezdesetih i osamdesetih godina prošloga stoljeća istražiti i opisati govore našičkoga kraja (mjesta Podgorač, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić, Šaptinovci) s nezamijenjenim jatom i utvrditi koliko su se značajke slavonskoga dijalekta uz nezamijenjeni odraz jata sačuvali do danas.

O govorima s nezamijenjenim jatom unutar slavonskoga dijalekta nije bilo mnogo radova, no već je Stjepan Ivšić 1913. godine upozorio na poseban izgovor jata u Gradištu kod Županje gdje je čuo tako neobičan izgovor jata. (Ivšić 1913:171). Ivšić drži da je izgovor *ei* nastao od glasa *e* najprije u dugim naglašenim slogovima, a tada i u kratkim i nenaglašenim za što navodi i primjere. (Ivšić 1913:171) Božidar Finka i Antun Šojat prvi su u svojim radovima imenovali takav neobičan izgovor jata u Gradištu kao nezamijenjeni izgovor jata: „*Otkrivši u Gradištu mogućnost nezamijenjenog izgovora jata, osvjetlili smo tu pojavu sa svih onih gledišta koji omogućavaju izložene zaključke važne za našu dijalektologiju, a sad treba izložiti kakvi su odnosi refleksa jata u samom Gradištu. Može se doista reći da je današnje Gradište govorno nehomogeno pa se ta nehomogenost odražava i u kontinuantama staroga jata.* „ (Finka-Šojat, 1975:20) Govore je sela u našičkoj okolici najviše istraživao Stjepan Sekereš, a rezultat njegovoga istraživanja je rad *Govor našičkog kraja*. (Sekereš, 1966) U tom je radu opisao govore trideset tri naselja u okolici Našica, a o izgovoru jata naglašava: „*U najstarijem selima našičkoga kraja (Podgorač, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić, Šaptinovci) opazio sam kod najstarijeg svijeta naročiti izgovor starog jata. Taj se glas u tim selima izgovara kao e, ali se u tom e malo osjeća prizvuk glasa i. To je zapravo neka kombinacija glasa e i glasa i, ali se ipak ne može reći da bi to bio dvoglas ei.*“ (Sekereš 1966:235) Potaknut prijašnjim istraživanjima govora u našičkom kraju, Sekereš petnaestak godina kasnije objavljuje rad *Govori s nezamijenjenim jatom u našičkom kraju* (Sekereš, 1982) U tom se radu osvrće samo na izgovor jata u šest sela u okolici Našica: Podgorač, Donja

Motičina, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić i Šaptinovci. U svom radu naglašava da se izgovor nezamijenjenoga jata može čuti samo kod starijih stanovnika navedenih naselja, dok je „kod srednje generacije...jat uglavnom zamijenjen glasom e, ali se sporadično može čuti i e (samo u dugim slogovima). Kod najmlađe generacije jat je i u dugim i u kratkim slogovima najčešće zamijenjen s je, ali se katkada mogu čuti i oblici s e.“ (Sekereš 1982:501) Od suvremenijih istraživanja govora s nezamijenjenim jatom spomenut ću samo rad Željka Jožića *Refleks glasa ě u današnjem govoru Gradišta* (Jožić, 2009) Autor u radu prikazuje današnje refleks glasa jata u Gradištu kod Županje koji se, zaključuje autor, bitno razlikuju od stanja opisanog u znanstvenoj i stručnoj literaturi: „Velika je razlika današnjega govora Gradišta prema stanju koje su donijeli Finka i Šojat s obzirom na nezamijenjeni jat u kratkome slogu, jer je za njih ta ' pojava sporadička, nesustavna i netipična', a prema mojim podacima upravo je nezamijenjeni izgovor kratkoga jata vrlo čest (naravno samo u istočnome dijelu sela), sustavan i moglo bi se reći tipičan, i to redovito kao e, a vrlo rijetko kao ei.“ (Jožić, 2009:149) Suvremenijih istraživanja govora našičkoga kraja u znanstvenoj literaturi na žalost nema.

Silvija Ćurak istražiti će koliko se još u starijih i mlađih ljudi može čuti slavonski dijalekt s nezamijenjenim jatom u avedenim mjestima.

U suvremenom govoru navedenih sela danas se rijetko može čuti nezamijenjeni jat kako ga je zabilježio Stjepan Sekereš 966. godine. Promjene su se u govoru dogodile pod utjecajem urbanizacije, škole, medija. Stoga je danas uglavnom u tim mjestima jekavski odraz jata kao u književnom jeziku s akcentuacijom koja se približuje novoštokavskoj.

Rad će se temeljiti na terenskim istraživanjima nakon kojih slijedi opis govora mjesta Podgorač, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić, Šaptinovci) i nove spoznaje o tim govorima.

Budući da u današnje vrijeme gotovo uopće nemamo dijalektoloških istraživanja govora s nezamijenjenim jatom, u okolici Našica, očekujem vrijedan znanstveni prinos od ovoga doktorskoga rada.

Mišljenje i prijedlog

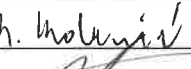
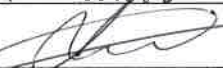
Silvija Ćurak opisat će govore s nezamijenjenim jatom našičkoga kraja u doktorskome radu. Govori sela Podgorača, Feričanaca, Stare Jošave, Bokšića i Šaptinovaca posljednje su opise doživjeli u radovima Stjepana Sekereša šezdesetih i osamdesetih godina prošloga stoljeća. Od toga vremena do danas navedeni su se govori dosta izmijenili, osobito njihova bitna osobina – nezamijenjeni jat danas se slabije čuva. Koliko su sačuvane značajke govora slavonskoga dijalekta s nezamijenjenim jatom u navedenim selima te koliko su navedeni govori doživjeli promjene i na kojim jezičnim razinama otkrit će doktorski rad Silvije Ćurak. A budući da danas te govore uglavnom nitko ne istražuje, očekujemo s pravom veliki znanstveni prinos teme doktorskoga rada za hrvatsku dijalektologiju, upravo štokavologiju i ocjenjujemo temu potrebnom i vrijednom za doktorski rad.

MENTOR

	titula, ime i prezime	ustanova	e-pošta
Mentor 1	prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić	Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku	kolenic@ffos.hr
Mentor 2*			

KOMPETENCIJE MENTORA - popis do 5 objavljenih radova u zadnjih 5 godina **

Mentor 1: titula, ime i prezime	prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić
Mentor 2: titula, ime i prezime	

	titula, ime i prezime	potpis
Povjerenstvo za prihvaćanje teme doktorskog rada	1. prof. dr. sc. Loretana Farkaš (predsjednik povjerenstva)	
	2. prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić	
	3. izv. prof. dr. sc. Milica Lukić	
Mjesto i datum	Osijek	

Napomena

* Navesti mentora 2 ako se predlaže

** Navesti minimalno jedan rad iz područja teme doktorskog rada (disertacije)

Mentorski radovi u zadnjih pet godina

1. **Kolenić, Lj.; Berbić-Kolar, E.:** *Dialectology in School, The 15th international Blakan education and science congress. Congress full text book*, Edirne 2009., 87-90.
2. **Kolenić, Lj., Mance, N.:** *Slavonski dijalekt u dramama druge polovice 20. stoljeća*, Šokačka rič 6, Zbornik radova znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt 2008, ZAKUD, Vinkovci 2009., 327-345.
3. **Kolenić, Lj.:** *Pogled u leksik Ljubićeva* Ogleдала, Zbornik o Šimi Ljuiću, Hrvatski studiji, Zagreb 2009., 209-228.
4. **Kolenić, Lj.:** *Hrvatski književni jezik u Osijeku od 1809. godine do 2009. godine*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, sv. 25, Zagreb-Osijek 2009., 71-85.
5. **Kolenić, Lj.:** *Šokački I bunjevački govori*, Zbornik Urbani Šokci 4, Šokačka grana, Osijek-Sombor, 2010., 215-223. **Kolenić, Lj.:** *Frazeologija u Držićevu Dundu Maroju*, Marin Držić, HAZU, Zagreb 2010., 397-418.
6. **Kolenić, Lj.:** *Frazeologija u Držićevu Dundu Maroju*, Marin Držić, HAZU, Zagreb 2010., 397-418.
7. **Kolenić, Lj., Kolar Berbić, E., Mance, N.:** *Terenski rad u cilju njegovanja hrvatskoga jezika*, Modern methodological aspects, Subotica 2010. e-knjiga
8. **Kolenić, Lj.:** *Nacrt za opis govora Magić Male*, Šokačka rič 7, ZAKUD Vinkovci 2010., 39-49.
9. **Kolenić, Lj; Berbić Kolar, E; Matanović, D.:** *Linguistic Field Research on Protected Croatian Languages*, USB, Education and Citizenship in Globalising World, London 19.-20. studenoga 2010.
10. **Kolenić, Lj.:** *Dijalozi u obrascima razgovora 18. stoljeća*, HDPL, Filozofski fakultet u Osijeku, Osijek 2011., 9-23.
11. **Kolenić, Lj. :** *Lanosovićeve gramatika u svjetlu hrvatskih gramatika*, Zbornik 300 godina visokoga školstva u Osijeku, Filozofski fakultet u Osijeku, Osijek 2011., 51-60.
12. **Kolenić, Lj.:** *Ilirizam I Jeka od Osjeka*, Zadarski filološki dani III. Zbornik radova, Zadar 2011., 497-508.
13. **Berbić Kolar, E.; Kolenić, Lj.:** *Sičanski govor*, Šokačka rič 8, Vinkovci 2011., 115.-132.
14. **Kolenić, Lj.; Mance, N.:** *Hrvatski pasivni leksik i arhaizmi u slavonskome dijalektu*, Šokačka rič 8, Vinkovci 2011., 155.-170.
15. **Kolenić, Lj.; Kolar Berbić, E., Matanović, D. :** *Students on linguistic field research in eastern part of Croatia*, Képzés és Gyakorlat, Kapošvar 2011., 77-87.

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 2 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku – potpisano referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja